

МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ ПЕРЕДУМОВ ЗАПОЧАТКУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

За умов переходу економіки України до ринкових відносин та суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного, якісного моніторингу фінансового стану підприємств, оцінювання їх ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості, а також пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Розглядаючи поняття "моніторинг" з точок зору різних економістів та науковців, можна з упевненістю стверджувати про його неоднозначність і складність. Моніторинг – неперервне спостереження за економічними об'єктами та аналіз їх діяльності як складової частини управління [1]. У свою чергу, фінансовий стан можна трактувати як комплексне поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [2]. Зокрема, моніторинг фінансового стану підприємств здійснюється для оперативної діагностики, яка повинна своєчасно сигналізувати про негативні тенденції зміни в діяльності підприємства.

Для кожного суб'єкта господарювання зростає необхідність адекватного моніторингу фінансового стану, який виступає не просто як характеристика оцінювання фінансової діяльності "для зовнішнього користування" (на вимогу державним органам, кредиторам, інвесторам), а насамперед як характеристика стану підприємств для внутрішнього користування. Моніторинг фінансового стану підприємств потрібний для того, щоб виявити власні «слабкі сторони» і виправити їх, а особливо в умовах започаткування міжнародної економічної діяльності (МЕД). Враховуючи те, що показники оцінки фінансового стану є різноманітними, на рис. подано групи показників, на які варто звернути увагу при його оцінці.

На підприємствах виникає об'єктивна необхідність моніторингу фінансового стану з метою раціонального використання їх фінансових ресурсів, як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках, але при цьому можуть виникнути деякі проблеми. Практика аналізування моніторингу фінансового стану на прикладі ТзОВ «Ідея Трейд» дозволила виявити проблеми, які характерні й іншим підприємствам:

1. Нечіткий розподіл повноважень між підрозділами, зайнятими у процесі моніторингу фінансового стану, зокрема в умовах започаткування МЕД. Беручи до уваги те, що на підприємствах іноді немає чітко

визначеної особи, яка би займалася проведенням моніторингу, тому необхідно назначати відповідальну особу, яка би проводила такий моніторинг, для стабільної роботи підприємства;

Рис. Моніторинг фінансового стану підприємств за групами показників

2. Несвоєчасність та несистемність проведення моніторингу фінансового стану, зокрема з урахуванням передумов започаткування МЕД. Щоб, вирішити цю проблему необхідно регулярно, ретельно та ґрунтовно моніторити фінансовий стан, це доцільно робити періодично 1 раз на місяць, для того, щоб вчасно виявити всі небажані труднощі і подолати їх;

3. Відмінності у трактуванні окремих положень розрахунку фінансово-економічних показників. Оскільки, в законах по-різному обраховують той чи інший показник, то кожне підприємство має різні варіанти для їх розрахунків, тому потрібно звернути увагу на одну з найбільш обґрунтованих та уніфікованих методик, розроблену проф. Мельник О.Г. При проведенні моніторингу фінансового стану ця методика є оптимальною та найбільш доречною, оскільки при розрахунку всіх показників дозволяє виявити проблеми фінансового стану та надає рекомендації з їх усунення для підприємств, які працюють як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

1. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. *Современный экономический словарь*. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА – М, 2006. – 495с.

2. Рудницька О.М., Вівчар О.Й., Желізняк Р.Й., Цигиль І.Я. *Фінанси підприємств: Навч. Посібник* – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. – 208с.

Слобода С.Д.
студ. групи ЕП-31
Науковий керівник – к.е.н., доц. Гончар М.Ф.

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ПІДВИЩЕННЯ УКРАЇНОЮ МАКСИМАЛЬНИХ СТАВОК МИТА

Митні збори – важлива складова частина системи економічного регулювання ввезення і вивозу товарів. Вони використовуються державою як інструмент для стимулювання зовнішньоторговельних поставок і закупівель або, навпаки, заборони експорту і імпорту в залежності від